

„Obšla me je neka slabost, zdaj pa je, že dobro“ rekla je tako mirno da ne bi bil nikdo slutil, kako razburjena je njena duša. Tu se je videlo, kako da zna ženska v kritičnih položajih mojstersko zatajevati svoja čutila.

„Zdaj pa že poznam vašo bolezen, ni treba, da mi pravite dalje. Vi ljubite, vi bi morda tudi drage volje zavžili dozo ciankalija zaradi svoje izvoljene, da bi si jo pa privajevali, do tega nimate poguma. Ker vam ne gre vse tako gladko, kakor bi hoteli, pa se kisate, kakor mali otrok. Ali vas ni sram?! Možki se vendar radi ponašate, da ste močni spol, v resnici ste pa slabi, takó slabi“. Besede te je govorila bodečim sarkazmom. Uprla je svoje lepe oči vanj in to ga je tako zmedlo, da ni vedel kako bi začel svoj zagovor. (Pride še)

Slavulj.

Slavulj prepeval je do dne,
Ko sinil je zmladletek,
Da zvezdice nad njim strme
In moje zdrami se srce
In tisoč vzklije cvetek.

Ljubezen, ti pomladi žar —
Sicer v posmeh doslej mi —
A zdaj si moje duše čar,
Srcé je moje tvoj oltar,
Kedo je kriv, povej mi!?

Slavulj, slavulj, ki je do dne
Prepeval na dobravi,
Očaral moje je srce,
Zbudil nevgasne mi želje
Po mladi je ljubavi...

Marica II.

Treznosti in delavnosti nam treba!

(V odgovor v. č. g. Danici.)

Spisal Jos. Grešnik.

Ko sem nedavno napisal v pismu svojemu prijatelju tiste „grde besede“, „uprav klasični stavek“, da mi Slovenci kaj takega ne doživimo in takega življenja tudi ne potrebujemo — *kakor ga imajo Francozi*, ki korakajo vedno skoro za par desetletij naprej pred drugimi narodi, in pri katerih sega med drugimi poskusi včasih tudi ženska emancipacija že preko mej človeške treznosti, tedaj pač nisem mislil, da bodem dal vrli sotrudnici „Slovenke“, g. Danici povod k posebnemu članku, v katerem se obsojevalno spominja tudi mene. G. Danica je lahko uverjena, da nisem pisal brez pomisleka ali morda v kakem potrtem položaju, v katerem bi bil žalobno obupaval nad usodo našega naroda in mu proročeval morda celo propast; nikakor ne! Pisal sem iz

svojega trdnega prepričanja in tudi danes bi pisal in govoril istotako.

G. Danica je neutrudna v načrtih, predlogih, opominih in v vsodbujanju, in parkrat sem si mislil: da bi bilo vse naše ženstvo tako *agilno*, bilo bi pri nas marsikaj drugače. S tem pa nisem hotel nikdar priznati, da ima g. Danica vedno prav, in da se da vse izvršiti, kar se v njenih navdušenih člankih vidi tako lahko. Saj veste: „Grau ist alle Theorie“, — in take sive teorije so dostikrat polni načrti Danični. Ne odgovarjal bi radi malenkostne opazke o mojem pismu; ako bi že ne bil enkrat poprej čutil potrebe odzvati se, namreč proti njenemu članku „ženske studije“. Toda najprej k sedanjemu!

Znano je, da se pri nas, kakor pri vseh narodih običajno marsikaj pretirava: z neko trmoglavostjo se trdi staro mnenje, in namenoma se ne mara priznati resnica. Dokazov za to bi lahko navel na stotine; porabiti jih hočem le nekaj: Do najnovejšega časa se je kakor evangelij trdila in po šolah učila obligatna sodba o miroljubnosti starih Slovanov, ki so se slikali kakor prave ovčice, ki niti orožja ne poznajo. To sodbo so bili po romantično navdahnjenem Herderju podedovali potomci do današnjega dne, nikdo pa se ni brigal, ali je vse res ali ne. Šele v novjšem času se je dokazalo, da Slovani nikakor niso bili tako nedolžne ovčice, tamveč da so tudi pošteno morili, kedar je bilo treba.

Nemci in Italijani jadikujejo neprestano, da jih pritiskajo Slovani ob steno; nikdo jim tega ne veruje, a vendar nočejo priznati, da se jim ne godi nikaka krivica, ker ne privoščijo Slovanom niti trohice pravice!

Stara praksa je, da se iz spekulativnih razlogov ne priznajo faktične razmere in mnogokrat slepe politični vodje narod in sebe. To naj bode dovoljeno v politiki, kjer mnogokrat prevladujeta srce in strast, v treznem razmotrivanju pa naj se to opušča!

Jednako se godi v nekaterih ozirih tudi pri nas. Zakaj bi ne priznali, da smo res majhen narod, ki se ne bo nikdar povspel do svetovnega naroda, če hoče ohraniti svojo samostalnost in svojo individualnost!

A zato nam ni treba obupati, temveč *delati*, da dosežemo vsaj to, kar sodi tudi najmanjšemu narodu, ki pa ima dovolj narodnega ponosa, duševnih močij in trdne volje, da ohrani tudi proti volji svojih mogočnih sosedov vendar svojo individualnost. Ali ni to tudi častno, da še častnejše?! Saj v svoji pošteni odkritosrčnosti ne menimo, da smo kvalitativno slabši, torej inferijorni, kakor nas je v svoji tevtonski nadutosti, domišljavosti in neumnosti označil kričavi poslanec Wolf. Pod istimi pogoji, kakor Nemci dospeli bi bili tudi mi vsaj do iste stopinje kulture kakor oni, ako ne — višje! V to so nam porok posamezni individui, ki so se tekom let vredno postavili v vrste prvih veleumov vzporedno z drugimi narodi. To je dokaz, da *kvalitativno* nismo ni za las za drugimi narodi, a v celoti smo za njimi, toda le *kvantitativno*! Torej res, kakor g. Danica pravi, „*slabši nismo*“, a — premalo nas je! Mari ni tako?! In to javno in odkritosrčno priznati, vendar ni sramota: nasprotno, pametni elementi v drugih narodih bodo prav naše trezno mi-